

ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ลูกผสมปทุมมา) พันธุ์เชียงใหม่ 8

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล กรมวิชาการเกษตร
ที่อยู่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ
รหัสไปรษณีย์ 10900
โทรศัพท์ 081-3730-948

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

ปี พ.ศ. 2538 - 2541 ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย ได้ดำเนินการผสมพันธุ์ปทุมมา (กระเจียวขาว) (*Curcuma thorelii*) ระหว่างต้นภายในชนิดเดียวกัน และในปี พ.ศ. 2545 - 2547 ได้คัดเลือกต้นลูกผสมที่มีลักษณะดีและสวยงาม คือ ลูกผสมปทุมมาพันธุ์เชียงใหม่ 8

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท ชื่อไทย ลูกผสมปทุมมา ชื่อวิทยาศาสตร์ *Curcuma thorelii* Gagnep. วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ

ราก/หัว ส่วนของราก รากเป็นระบบรากฝอย มี 2 แบบ คือ รากหาอาหารและรากสะสมอาหาร (storage root) รากสะสมอาหารจะมีลักษณะปลายรากบวมพองออกเป็นตุ่ม ทำหน้าที่เก็บสะสมน้ำและอาหาร

ต้น ส่วนของลำต้นใต้ดิน ลำต้นใต้ดิน (rhizome) มีลักษณะเป็นเหง้า ทำหน้าที่เก็บสะสมน้ำและอาหาร โดยเหง้าจะแตกแขนงออกเป็นกระจุกตามตาข้างของเหง้าเดิม เส้นผ่านศูนย์กลางหัวมีขนาดประมาณ 2.5 - 3.0 เซนติเมตร หัวมีสีน้ำตาลอ่อน เนื้อในหัวมีสีครีม

ต้น ลำต้นเหนือดินเป็นส่วนของลำต้นเทียม (pseudostem) ที่เกิดจากกาบใบที่อัดกันแน่น ความสูงต้นวัดจากโคนต้นถึงระดับปลายพุ่มใบ ประมาณ 80 - 90 เซนติเมตร ความกว้างทรงพุ่ม 70 - 80 เซนติเมตร

ใบ ใบเดี่ยว รูปใบหอก หนา มีประมาณ 3 - 4 ใบ กว้าง 9 - 10 เซนติเมตร ยาว 40 - 50 เซนติเมตร ปลายใบแหลม สีเขียว เส้นกลางใบสีน้ำตาลแดง ขอบใบเรียบ เป็นคลื่นเล็กน้อย กาบใบสีเขียวฉาบแดง

ดอก/ช่อดอก ช่อดอก แบบช่อเชิงลด (spike) แทงออกกลางลำต้นเทียม ช่อดอกอยู่ต่ำกว่าใบ เส้นผ่านศูนย์กลางช่อดอก 7 - 9 เซนติเมตร ความยาวช่อดอก 45 - 55 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางก้านดอกประมาณ 0.8 - 9.0 เซนติเมตร ความยาวช่วงดอก 12 - 15 เซนติเมตร ใบประดับ (bract) แยกชั้นอย่างชัดเจน ใบประดับส่วนบน (coma bract) สีขาว เรียงซ้อนเวียนโดยรอบ มีประมาณ 11 - 12 ใบ ใบประดับส่วนล่าง (basal bract) สีเขียว มีประมาณ 9 - 15 ใบ

ดอกจริง มีขนาด กว้าง 1.2 - 1.5 เซนติเมตร ยาว 3.0 - 3.5 เซนติเมตร อยู่ในซอกใบ
ระดับส่วนล่าง สีม่วงเข้ม กลีบดอก 1 กลีบ เปลี่ยนรูปเป็นกลีบปาก ปากล่างสีม่วงเข้ม
สันปากสีเหลือง

ผล/เมล็ด

มีผลและเมล็ด

ลักษณะอื่น ๆ

1. อายุปลูกจนถึงระยะออกดอกใช้เวลาประมาณ 60 - 75 วัน
2. เมื่อมีใบ 2 - 3 ใบ เริ่มแทงช่อดอก
2. การแตกหน่อใหม่เฉลี่ย 2 - 3 หน่อ/กอ

ลักษณะเด่น

1. ช่อดอกอยู่เหนือทรงพุ่ม ก้านช่อดอกตรง แข็งแรง กลีบดอกหนา เหมาะสำหรับเป็นไม้ตัดดอก และไม้ประดับแปลง
2. อายุปักแจกันนานประมาณ 10 วัน และอายุการใช้งานสำหรับไม้ประดับแปลงนาน 4 - 7 สัปดาห์หลังออกดอก

ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ลูกผสมปทุมมา) พันธุ์เชียงใหม่ซีเอฟ 8